

Kunnskapsgrunnlag for miljøtilstand i vann

Per Olav Aslaksen

Seniorrådgiver seksjon for fisk og vannforvaltning

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

07.03.2024

Vannforskriften § 15

Statsforvalteren som miljøfaglig ansvarlig og rådgiver har ansvaret for å oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett, i samråd med berørte sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner.

Vann-nett

Stedsnavn/ID og navn søk

- Informasjon
- Kart
- Veiledning
- Faktaark
- Rapporter
- Vannstatistikk
- Lenker

Bokmål Nynorsk Engelsk Samisk

Miljødirektoratet har nå overtatt Vann-Nett. Om du behøver hjelp eller har spørsmål, vennligst send epost til vann-nett-support@miljodir.no

KART GENERELL INFORMASJON VANNTYPE ØKOLOGISK TILSTAND KJEMISK TILSTAND PÅVIRKNING BESKYTTEDE OMRÅDER

Kart

Generell informasjon

Vanntype

Beskyttede områder

Miljømål

Miljøtilstand

Økologisk tilstand God Tilstand basert på Presisjon

Kommentar til tilstand

KVALITETSELEMENTER	TILSTAND
Planttoplankton	
Klorofyll a	😊 God
Bunnfauna	
Diversitet marin bløtbunnsfauna Hurlberts indeks	😊 Svært god
Diversitet H marin bløtbunnsfauna-Shannon-Wiener indeks	😊 Svært god
Shannon-Wiener diversitetsindeks H for grabbgjennomsnitt	😊 Svært god
Indikatorartsindeks ISI marin bløtbunnsfauna	😊 Svært god
Indikatorartsindeks ISI for grabbgjennomsnitt	😊 God

Vann-Nett

Vann-Nett er inngangsportalen til informasjon om vann i Norge.

Vann-Nett brukes til

- Karakterisering av vannforekomster
- Klassifisering av miljøtilstand
- Vise gapet mellom miljøtilstand og miljømål
- Vise framdrift ved gjennomføring av tiltak for å nå miljømål

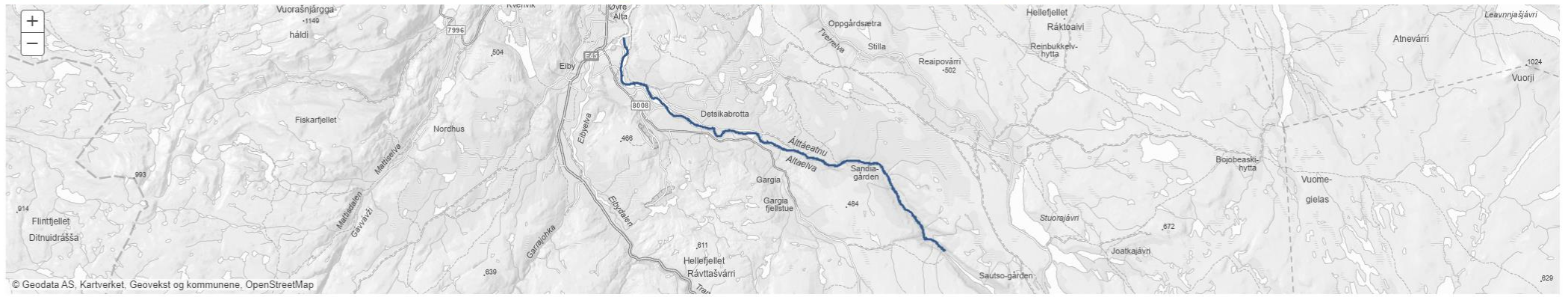
Karakterisering

- bestemme vannkategori (elv, innsjø, kystvann, grunnvann)
- avgrense vassdrag, kystvann og grunnvann i håndterbare vannforekomster
- kartlegge hvilken vanntype vannforekomstene har
- kartlegge menneskeskapte påvirkninger og effekt på miljøtilstanden
- vurdere dagens miljøtilstand
- vurdere om miljømålene nås

Vann-nett

Stedsnavn/ID og navn søk

- Informasjon
- Kart
- Veiledning
- Faktaark
- Rapporter
- Vannstatistikk
- Lenker

Generell informasjon

Navn	Altaelva øvre
VannforekomstID	212-1894-R
Vannkategori	Elv
Vassdragsnummer	212
Elvelengde km	26.2
Nedbørfelt (REGINE)	212.B40
Vannregionkoordinator	Troms og Finnmark FK
Vannregion	Troms og Finnmark
Vannområde	Alta, Kautokeino, Loppa og Stjernøya
Fylke	Finnmark - Finnmarkku
Kommune	Alta

Vanntype

Vanntypekode	RFM5311
Vanntypenavn	Svært stor, moderat kalkrik, klar (TOC2-5)
Nasjonal vanntype	R207
Økoregion	Finnmark og indre Troms
Klimasone	Middels(200-800moh.)
Størrelse	Svært store (> 10 000 km2)
Kalsium	

Beskyttede områder

PA3023	
Beskyttet område navn	Altaelva
Beskyttet område type	Annet
Grunnlag for beskyttelse	Lakse- og innlandsfiskloven § 7
Miljømål	God
Assosiasjon til denne vannforekomst	Innenfor beskyttet område
Tilstand	Udefinert

Miljødirektoratet har nå overtatt Vann-Nett. Om du behøver hjelp eller har spørsmål, vennligst send epost til vann-nett-support@miljodir.no

Vann-nett

Stedsnavn/ID og navn søk

- Informasjon
- Kart
- Veiledning
- Faktaark
- Rapporter
- Vannstatistikk
- Lenker

Bokmål Nynorsk Engelsk Samisk

Påvirkning

	PÅVIRKNINGSGRAD	EFFEKT	\$12	HAR TILTAK	KOMMENTARER	ENDRET DATO	DISSENS
Flomvern							
Dammer og vandringshinder							
Dammer, barrierer og sluser for flomsikring	😊 Middels grad	Endret habitat som følge av morfologiske endringer - inkludert overføringer	Nei		- Vina: 1800 m, avskjærer flomløp, hindrer i svært stor grad fiskeoppgang og berører i stor grad gyte- og oppvekstområder for fisk. - Bollo: 180 m, berører gyte- og oppvekstområder for fisk. - Garvateigen: 360 m, ingen reg. neg. effekt på vannmiljø. - Sorrisniva bru og Thealund: 800 m, ingen reg. neg. effekt på vannmiljø. - Sorrisniva: 1050 m, ingen reg. neg. effekt på vannmiljø. - Richardhola: 80 m, avskjærer flomløp, berører gyte- og oppvekstområder for fisk - Øvre Stengelsen: 290 m, Ingen reg. neg. effekt på vannmiljø - Brattstrømmen: 600 m, berører gyte- og oppvekstområder for fisk - Aaset: 750 m, berører i stor grad gyte- og oppvekstområder for fisk.	18.01.2012	Nei
Jordbruk							
Diffus forurensning							
Diffus avrenning fra husdyrhold/husdyrgjødsel	😐 Ukjent grad	Næringsforurensning Organisk forurensning	Nei		Reginefeltet omfatter sammen med Gargiaelva 6 bruk hvor det er registrert 270 dyr og 1200 dekar dyrket mark.	26.01.2012	Nei
Turisme og rekreasjon							
Annen antropogen påvirkning							
Menneskelig påvirkning ved fritidsaktivitet	😊 Liten grad	Annen betydelig effekt	Nei		Friluftslivområde	21.02.2013	Nei
Utnyttelse av arter							
Påvirket av fiske	😊 Liten grad	Annen betydelig effekt	Nei		Det fiskes i elva, ikke overbeskatning.	21.02.2013	Nei
Fiskeri og akvakultur							
Utnyttelse av arter							
Påvirket av lakselus	😊 Middels grad	Annen betydelig effekt	Nei	Har tiltak	Vurderinger av lusepåvirkning i vassdrag er basert på flere rapporter, der resultater og tiltaksgrenser ikke samsvarer. Enkelte resultater er også av eldre dato, og det er økt usikkerhet tilknyttet slike data. Disse forholdene, samt føre-var-prinsippet, er årsak til at dårligste resultat i hovedsak er lagt til grunn. Havforskningsinstituttet har beregnet luseindusert dødelighet basert på modeller og overvåkingsdata. Merk at luseindusert dødelighet kun er beregnet for atlantisk laks (Salmo salar). Effekt på annen laksefisk er ikke vurdert. Der det er angitt verdier både for tidlig og sen utvandring, er også her det dårligste resultatet lagt til grunn.	04.02.2019	Nei
Påvirket av rømt fisk	😊 Liten grad	Ukjent effekt	Nei		Påvirkningsanalysen er utført basert på data fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rømt oppdrettlaks i vassdrag, kvalitetsnorm for villaks (VRL-rapport nr 5-2017), lakseregisteret og andre relevante rapporter.	12.02.2019	Nei

Miljødirektoratet har nå overtatt Vann-Nett. Om du behøver hjelp eller har spørsmål, vennligst send epost til vann-nett-support@miljodir.no

Hvem er sektormyndighet?

- Vannforvaltningen i Norge er sektorisert
- Sektormyndighet:
  - den myndighet som etter lov og forskrift kan regulere inngrep og aktivitet som påvirker miljøtilstand i vann.
  - har gjennom bruk av sine virkemidler ansvar for å sikre at inngrep og aktivitet gjennomføres på en slik måte at miljømål for vannforekomstene blir nådd.
- Påvirkning fra flere sektorer:
  - Hver sektormyndighet har ansvar innen egen sektor
  - Samlet bruk av virkemidler skal sikre at miljømålene nås
  - Kan være utfordrende å kvantifisere ulike påvirkningers andel av samlet effekt.

Påvirkninger - sektorvis	Bidrag fra
Avløpsvann	Kommuner, SFTF
Jordbruk	Kommuner
Drikkevann	Mattilsynet, Kommuner
Urban utvikling	Kommuner
Påvirkning fritidsaktivitet	Kommuner, Miljødirektoratet
Fiskeri og akvakultur	Fiskeridirektoratet
Vannkraft	NVE
Gruvedrift	Dirmin/Miljødirektoratet
Flomvern	NVE, (kommuner)
Transport	Kystverket, SVV/TFK/FFK, Miljødirektoratet, SFTF
Fremmede arter	Miljødirektoratet, Mattilsynet, SFTF
Industri	Miljødirektoratet, SFTF

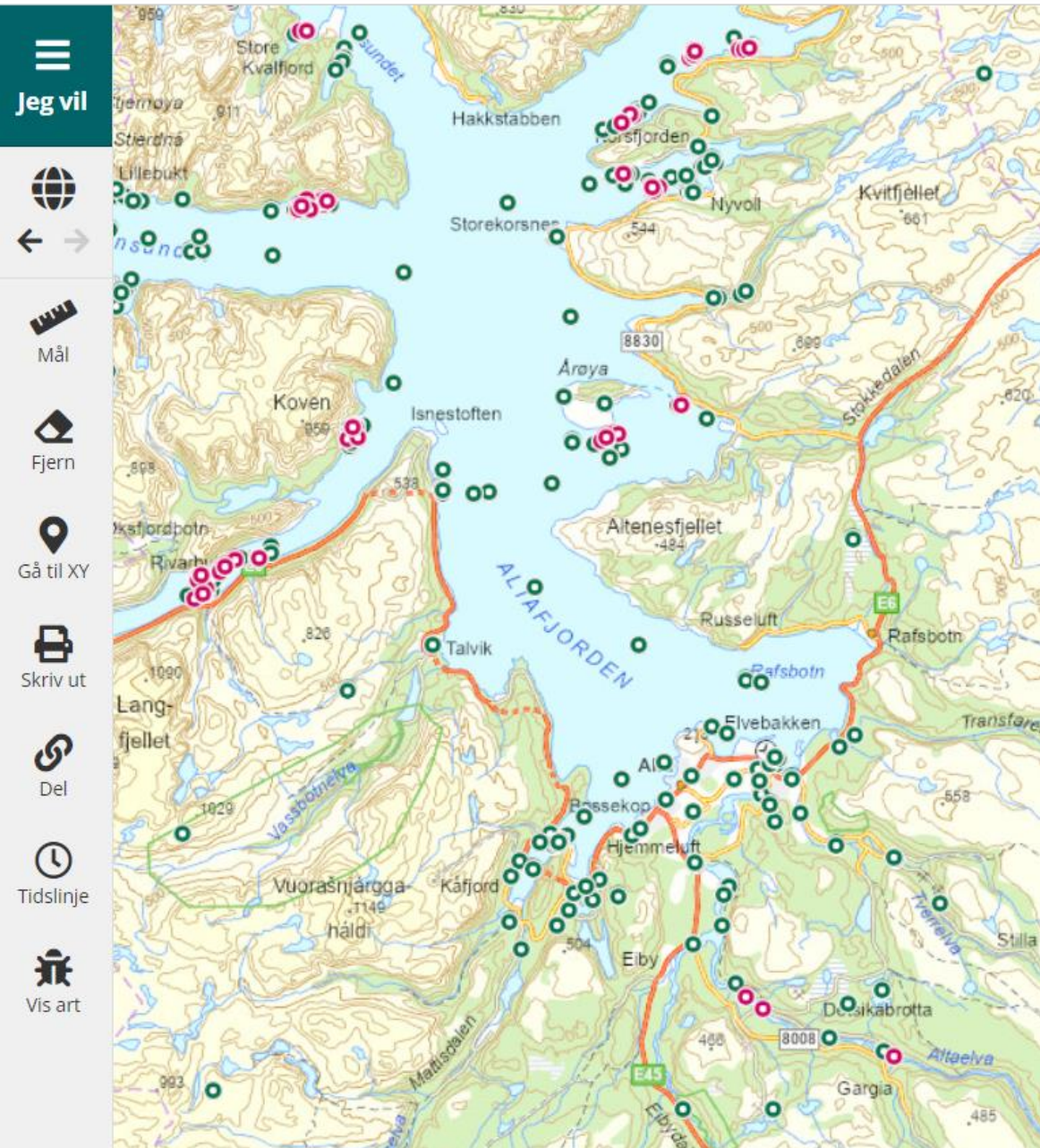

Vurdering av miljøtilstand

- Tilstandsklassifisering
- Påvirkningsanalyse
- Bruk av modeller
- Data fra representativ vannforekomst

Vannmiljø

Vannmiljø er miljømyndighetenes fagsystem for registrering og analyse av tilstanden i vann.

I Vannmiljø lagres alle overvåkingsdata fra undersøkelser pålagt eller finansiert av forvaltningen.

Vannmiljø er kilden til data som brukes i tilstandsklassifisering i Vann-Nett

Oppsummert

Vann-Nett skal oppdateres innen 1. juli 2024

SFTF prioriterer oppdatering av påvirkninger i vannforekomstene

Alle sektormyndigheter er invitert til å bidra med informasjon

SFTF følger opp kommunalt myndighetsområde i samarbeid med vannområdekoordinatorer

- Tilstandsklassifisering oppdateres løpende, men særlig innsats fram mot 1.7.24
- Masseimport av data
- Behov for kvalitetssikring
  - I Vannmiljø før masseimport
  - I Vann-Nett etter masseimport
- Kontakt SFTF for konkrete innspill til kunnskapsgrunnlag

Kontakter hos Statsforvalteren

Erik Leikvoll

erik.leikvoll@statsforvalteren.no

78 95 03 24

Per Olav Aslaksen

per.aslaksen@statsforvalteren.no

77 64 22 01

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija*

Facebook [statsforvalterentromsogfinnmark](#)
Twitter [Statsforvalt_TF](#)
Nettside statsforvalteren.no/troms-finnmark